

1 (Sem-3/FYUGP) POL 42 MN/(A)

2 0 2 5

POLITICAL SCIENCE

(Minor)

Paper : POL4300204MN

(Understanding International Relations)

(Set—A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) Who wrote the book, *The End of History* ?

The End of History নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে
লিখিছিল ?

(b) Name one Neo-Realist.

এজন নব্য বাস্তববাদীৰ নাম লিখা।

(2)

(c) Was Italy a member of the Axis Power?

(Write Yes or No)

ইটালী অক্ষ শক্তি (বাজনৈতিক মিত্ৰতা)ৰ সদস্য
আছিলনে?

(হয় নে নহয় লিখা)

(d) Write the full form of NATO.

NATO ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(e) What is ecology?

বাস্তুবিদ্যা কি?

(f) Who is the author of the book,
Silent Spring?

Silent Spring নামৰ কিতাবখনৰ লেখক কোন?

(g) What is internal migration?

আভ্যন্তৰীণ প্ৰব্ৰজন কি?

(h) What is international terrorism?

আন্তৰ্জাতিক সন্ত্রাসবাদ কি?

(3)

2. Answer the following questions (any six) :

2×6=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো ছয়টা) :

(a) Write two principles of the liberalists.

উদাৰতাবাদীসকলৰ দুটা নীতি লিখা।

(b) What do you understand by the Cold War?

শীতল যুদ্ধ বুলিলে কি বুজা?

(c) Write two characteristics of globalization.

বিশ্বায়নৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(d) Mention two motivating factors behind migration.

প্ৰব্ৰজনক উৎসাহিত কৰা দুটা কাৰক উল্লেখ কৰা।

(e) What do you understand by migration policy?

প্ৰব্ৰজন আঁচনি বুলিলে কি বুজা?

(f) What is non-state terrorism?

অ-ৰাষ্ট্ৰ সন্ত্রাসবাদ কি?

(4)

(g) What is Green Politics?

সেউজ ৰাজনীতি কি ?

(h) What do you mean by ecosystem?

পৰিস্থিতি তন্ত্ৰ বুলিলে কি বুজা ?

(i) Name the two Japanese cities where USA had dropped the Atom Bomb in 1945.

১৯৪৫ চনত আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰই এটম বোমা নিক্ষেপ কৰা জাপানৰ দুখন চহৰৰ নাম লিখা।

(j) What is national interest?

জাতীয় স্বার্থ কি ?

3. Answer any four from the following : 5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain four principles of Morgenthau's political realism.

মৰ্গেনথোৰ ৰাজনৈতিক বাস্তৱবাদৰ চাৰিটা নীতি ব্যাখ্যা কৰা।

26A/35

(Continued)

(5)

(b) Write a note on the Cuban Crisis.

'কিউবা সংকট'ৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(c) Mention various types of migration.

প্ৰব্ৰজনৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ উল্লেখ কৰা।

(d) Write a short note on UNDP's view on human security.

মানৱ নিৰাপত্তাৰ বিষয়ে বাল্টসংঘৰ উন্নয়নমূলক কাৰ্যসূচীৰ দৃষ্টিভংগীৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

(e) Explain two limitations of liberalism.

উদাৰতাবাদৰ দুটা সীমাবদ্ধতা ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Write about the significance of realism.

বাস্তৱবাদী তত্ত্বৰ তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে লিখা।

(g) Write a short note on G20.

G20 ৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

26A/35

(Turn Over)

(6)

- (h) Explain briefly the concepts of 'sustainable development'.

‘বহনক্ষম উন্নয়ন’ৰ ধাৰণাৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer the following questions (any two) :

10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো দুটা) :

- (a) Compare between the Neo-Realism and Classical Realism.

নব্য বাস্তৱবাদ আৰু ক্লাসিক বাস্তৱবাদৰ মাজত তুলনা কৰা।

- (b) Discuss the impact of the Cold War in International Relations.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কত শীতল যুদ্ধৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

- (c) Discuss the mechanism adopted by the Kyoto Protocol to save the Earth from environmental hazards.

পৰিৱেশীয় সংকটৰ পৰা পৃথিৱীক ৰক্ষা কৰাৰ বাবে কিয়ট’ চুক্তিয়ে গ্ৰহণ কৰা সিদ্ধান্তবোৰ আলোচনা কৰা।

(7)

- (d) Explain the realist approach to International Relations.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ বাস্তৱবাদী দৃষ্টিভঙ্গীটো ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) Evaluate the consequences of the Second World War.

দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ পৰিণামসমূহৰ মূল্যায়ন কৰা।

***

1 (Sem-3/FYUGP) POL 41 MJ

2 0 2 5

POLITICAL SCIENCE

(Major)

Paper : POL4300104MJ

(Perspectives on Public Administration)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) Who is regarded as the father of Public Administration?

লোক-প্রশাসনৰ পিতৃস্বৰূপে কাক আখ্যা দিয়া হৈছে ?

(b) Which stage is known as the golden age of development of Public Administration?

লোক-প্রশাসনৰ বিকাশৰ কোনটো পৰ্যায়ক সোণালী যুগ বুলি জনা যায় ?

26A/31

(Turn Over)

(2)

- (c) The term 'New Public Management' was first used by

‘নতুন বাজহৰা ব্যৱস্থাপনা’ প্ৰতিশব্দটো প্ৰথমতে ব্যৱহাৰ কৰিছিল

(i) Luther Gulick

লুথাৰ গুলিক

(ii) Christopher Hood

ক্ৰিষ্টোফাৰ হুড

(iii) Henri Fayol

হেনৰী ফায়ল

(iv) Herbert Simon

হাৰ্বাৰ্ট চাইমন

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (d) From which Latin word does the word 'promotion' come?

কোনটো লেটিন শব্দৰ পৰা 'promotion' শব্দটো আহিছে?

- (e) When was the first Public Service Commission established in India?

ভাৰতত প্ৰথম লোকসেৱা আয়োগ কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল?

(3)

- (f) Mention one difference between Public Administration and Private Administration.

চৰকাৰী প্ৰশাসন আৰু বেচৰকাৰী প্ৰশাসনৰ মাজৰ এটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

- (g) Ecological theory was coined by ____.

(Fill in the blank)

পাৰিৱেশিক তত্ত্বটো _____ য়ে উদ্ভাৱন কৰিছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (h) Hawthorne experiment is associated with which theory of administration?

হথৰ্ন পৰীক্ষা প্ৰশাসনৰ কোনটো তত্ত্বৰ সৈতে জড়িত?

2. Answer any six of the following questions :

2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Mention two drawbacks of merit system of recruitment.

প্ৰৱেশনৰ মেৰিট ব্যৱস্থাৰ দুটা আসোঁৱৰাহ উল্লেখ কৰা।

- (b) Write two features of New Public Administration.

নতুন লোক-প্ৰশাসনৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(4)

- (c) Mention two training agencies in India.
ভাৰতত দুটা প্ৰশিক্ষণ প্ৰদানকাৰী অনুষ্ঠানৰ নাম উল্লেখ
কৰা।
- (d) Write two characteristics of Max Weber's
theory of bureaucracy.
মেক্স বেবাৰৰ আমোলাতাত্ত্বিক তত্ত্বৰ দুটা চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্য
লিখা।
- (e) Write two merits of political neutralities
in administrative service.
অসাময়িক সেৱাৰ ৰাজনৈতিক নিৰপেক্ষতাৰ দুটা গুণ
লিখা।
- (f) Mention two features of good
governance.
সুশাসনৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (g) Write two differences between integral
view and managerial view of Public
Administration.
লোক-প্ৰশাসনৰ অখণ্ডিত আৰু ব্যৱস্থাপকীয় দৃষ্টিভঙ্গীৰ
মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

26A/31

(Continued)

(5)

- (h) What is 'politics-administration
dichotomy'?

‘ৰাজনীতি-প্ৰশাসন দ্বি-বিভাজন’ মানে কি?

- (i) Write two principles of administrative
management theory of Luther Gulick.
লুথাৰ গুলিকৰ প্ৰশাসনীয় পৰিচালনা তত্ত্বটোৰ দুটা নীতি
লিখা।

- (j) Mention two essential features of
promotion system.

পদোন্নতি ব্যৱস্থাৰ দুটা অত্যাৱশ্যকীয় বৈশিষ্ট্য উল্লেখ
কৰা।

3. Write short notes on any four of the
following : 5×4=20

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

- (a) Nature of Public Administration
লোক-প্ৰশাসনৰ প্ৰকৃতি
- (b) New Public Administration -
নতুন লোক-প্ৰশাসন
- (c) Good governance
সুশাসন

26A/31

(Turn Over)

(6)

(d) Spoils system

পদ পুৰস্কাৰ ব্যৱস্থা

(e) Need and importance of training

প্ৰশিক্ষণৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব

(f) Political neutrality and Indian Administrative Service

ৰাজনৈতিক নিৰপেক্ষতা আৰু ভাৰতীয় প্ৰশাসনীয় সেৱা

(g) New Public Service

নতুন লোকসেৱা

(h) Difference between Seniority principle and Merit principle

জ্যেষ্ঠতা নীতি আৰু মেধা নীতিৰ মাজৰ পাৰ্থক্য

4. Answer any two of the following questions :
10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Define Public Administration. Discuss the significance of studying Public Administration.

লোক-প্ৰশাসনৰ সংজ্ঞা দিয়া। লোক-প্ৰশাসন অধ্যয়নৰ তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।

26A/31

(Continued)

(7)

(b) Critically evaluate the impact of feminist perspective on administration.

প্ৰশাসনৰ ওপৰত নৰীবাৰী দৃষ্টিকোণৰ প্ৰভাৱৰ সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন কৰা।

(c) Discuss critically scientific management theory of administration.

প্ৰশাসনৰ বৈজ্ঞানিক পৰিচালনা তত্ত্বৰ সমালোচনাত্মক আলোচনা কৰা।

(d) What do you mean by direct recruitment? Examine the justification for and against the system of direct recruitment.

প্ৰত্যক্ষ প্ৰৱেশন মানে কি বুজা? প্ৰত্যক্ষ প্ৰৱেশন ব্যৱস্থাৰ সপক্ষে আৰু বিপক্ষে থকা যুক্তিসমূহ পৰীক্ষা কৰা।

(e) Discuss the composition and functions of the Union Public Service Commission of India.

ভাৰতৰ সংঘীয় লোকসেৱা আয়োগৰ গঠন আৰু কাৰ্য্যৱলী আলোচনা কৰা।

***

26A—14*/31

1 (Sem-3/FYUGP) POL 41 MJ

Total number of printed pages-19

3 (Sem-3/CBCS) POL HG/RC

2025

POLITICAL SCIENCE

(Honours Generic/Regular)

Paper : POL- HG/RC-3016/3026/3036

Full Marks : 80

Time : Three hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

Answer from **either** Option-A or Option-B
or Option-C

Answer **either** in English or in Assamese.

OPTION-A

(Comparative Government and Politics)

1. Answer the following as directed : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Name a country having one-party
system.

একদলীয় ব্যৱস্থা থকা এখন দেশৰ নাম লিখা।

B02F0 0080

Contd.

(b) What is HDI ?

HDI মানে কি?

(c) Write the full form of UNDP.

UNDP ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(d) Write the name of a political party of England.

ইংলেণ্ডৰ এটা ৰাজনৈতিক দলৰ নাম লিখা।

(e) Political culture has impact on electoral system.

ৰাজনৈতিক সংস্কৃতিয়ে নিৰ্বাচনী ব্যৱস্থাত প্ৰভাৱ পেলায়।

(Write True or False)

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(f) Who is the real executive of presidential system of governance ?

ৰাষ্ট্ৰপতীয় শাসন ব্যৱস্থাত দেশৰ প্ৰকৃত কাৰ্যপালিকা কোন?

(g) In England, there is limited monarchy.

ইংলেণ্ডত সীমিত ৰাজতন্ত্ৰ আছে।

(Write True or False)

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(h) "Democracy is the rule of majority."
Who said this ?

"গণতন্ত্ৰ হৈছে সংখ্যাগৰিষ্ঠৰ শাসন।" কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

(i) Abraham Lincoln

আব্ৰাহাম লিংকন

(ii) Lord Bryce

লৰ্ড ব্ৰাইচ

(iii) A. V. Dicey

এ. ভি. ডাইচি

(iv) John Austin

জন অষ্টিন

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(i) Who is the author of the book, *The Spirit of the Laws* ?

The Spirit of the Laws গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন?

(j) Who is known as the father of Comparative Politics ?

তুলনামূলক ৰাজনীতিৰ পিতৃ হিচাপে কাক জনা যায়?

2. Answer the following questions : $2 \times 5 = 10$

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention *two* features of multiparty system.

বহুদলীয় ব্যৱস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(b) What is Universal Adult Franchise ?

সার্বজনীন প্ৰাপ্তবয়স্ক ভোটাধিকাৰ কি?

(c) Write *two* methods of indirect democracy.

পৰোক্ষ গণতন্ত্ৰৰ দুটা পদ্ধতি লিখা।

(d) Write *two* features of parliamentary system of governance.

সংসদীয় শাসন ব্যৱস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(e) Write *two* differences between Comparative Government and Comparative Politics.

তুলনামূলক চৰকাৰ আৰু তুলনামূলক ৰাজনীতিৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

B02FO 0080

3. Answer *any four* of the following questions :

$5 \times 4 = 20$

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss about the National Council of China.

চীনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পৰিষদৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(b) Write the methods of direct democracy.

প্ৰত্যক্ষ গণতন্ত্ৰৰ পদ্ধতিসমূহ লিখা।

(c) Discuss the challenges of human-centric security.

মানৱকেন্দ্ৰিক নিৰাপত্তাৰ প্ৰত্যাহ্বানসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) Discuss the importance of party system.

দলীয় ব্যৱস্থাৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

(e) Explain the factors of electoral system.

নিৰ্বাচনী ব্যৱস্থাৰ কাৰকসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Write the features of federal system.

যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় শাসন ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

B02FO 0080

4. Answer the following questions : $10 \times 4 = 40$

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is State-centric security ? Discuss its various aspects.

ৰাষ্ট্ৰকেন্দ্ৰিক নিৰাপত্তা কি? ইয়াৰ বিভিন্ন দিশসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Discuss the evolution of democratic regime.

গণতান্ত্ৰিক শাসন পদ্ধতিৰ বিকাশ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(b) Define electoral system. Discuss the merits and demerits of proportional representation system.

নিৰ্বাচনী ব্যৱস্থাৰ সংজ্ঞা দিয়া। সমানুপাতিক প্ৰতিনিধিত্ব পদ্ধতিৰ দোষ-গুণসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

What is political party ? Discuss the functions of political party.

ৰাজনৈতিক দল কি? ৰাজনৈতিক দলৰ কাৰ্য্যৱলী আলোচনা কৰা।

(c) What is presidential system ? Discuss its features.

ৰাষ্ট্ৰপতীয় শাসন ব্যৱস্থা কি? ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Discuss the features of federal system of Canada.

কানাডাৰ যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় শাসন ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) What do you mean by Comparative Politics ? Discuss its nature and scope.

তুলনামূলক ৰাজনীতি বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Discuss the merits and demerits of authoritarian regime.

কৰ্তৃত্ববাদী শাসনৰ দোষ-গুণসমূহ আলোচনা কৰা।

OPTION-B

(Gandhi and the Contemporary World)

1. Answer the following as directed : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Name the scheme of education enunciated by Mahatma Gandhi.
মহাত্মা গান্ধীয়ে প্ৰৱৰ্ত্তন কৰা শিক্ষাৰ পৰিকল্পনা কি আছিল?

(b) Gandhiji's model of democratic decentralization rested on _____.
গান্ধীজীৰ গণতান্ত্ৰিক বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ আদৰ্শৰ ভিত্তি আছিল _____।
(Fill in the blank)
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(c) Mention the place where Gandhiji launched his Satyagraha in India.
ভাৰতবৰ্ষৰ কোনখন স্থানত গান্ধীজীয়ে তেওঁৰ সত্যাগ্ৰহ আন্দোলন প্ৰথম আৰম্ভ কৰিছিল?

(d) Name the two principles that Gandhiji described as his two lungs.
কোন দুটা নীতিগত গান্ধীজীয়ে নিজৰ দুটা শাসয়ন্ত্ৰ বুলিছিল?

(e) Who gave the name 'Mahatma' to Gandhiji?
কোনে গান্ধীজীক 'মহাত্মা' নাম দিছিল?

(f) When was *Hind Swaraj* written?

Hind Swaraj কোন চনত লিখা হৈছিল?

(g) According to Gandhiji, religion cannot be separated from politics.

গান্ধীজীৰ মতে ধৰ্ম আৰু ৰাজনীতি পৃথক কৰিব নোৱাৰি।

(Write True or False)

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(h) Name the newspaper (mouthpiece) edited by Gandhiji.

গান্ধীজীয়ে প্ৰকাশ কৰি উলিওৱা বাতৰি-কাকতখনৰ নাম কি আছিল?

(i) Who is the writer of *Unto This Last*?

Unto This Last কিতাপখনৰ লেখক কোন?

(j) Name a person who influenced Mahatma Gandhi.

মহাত্মা গান্ধীৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলোৱা এজন ব্যক্তিৰ নাম উল্লেখ কৰা।

2. Answer the following questions : $2 \times 5 = 10$

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write on the theory of Oceanic Circle of Gandhiji.

গান্ধীজীৰ সামুদ্ৰিক বৃত্ত তত্ত্বৰ ওপৰত লিখা।

(b) What is Sarvodaya ?
'সৰ্বোদয়' কি?

(c) Give two features of Gandhiji's education system.

গান্ধীজীয়ে কল্পনা কৰা শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(d) Name two basic principles of Satyagraha.

সত্যগ্ৰহৰ দুটা মূল নীতি লিখা।

(e) Name two books written by Gandhiji.

গান্ধীজীয়ে লিখা দুখন কিতাপৰ নাম লিখা।

3. Write notes on/Answer **any four** of the following :

$5 \times 4 = 20$

তলত দিয়াবোৰৰ যিকোনো চাৰিটাৰ ওপৰত টোকা লিখা/উত্তৰ দিয়া :

(a) What was Gandhiji's idea of Swadeshi ?

স্বদেশী সম্পৰ্কে গান্ধীজীৰ ধাৰণা কি আছিল?

(b) Why did Gandhiji see evils in industrialization and modernity ?

গান্ধীজীয়ে শিল্পায়ন আৰু আধুনিকতা কিয় অশুভ দেখিছিল?

(c) Idea of communal unity as proposed by Mahatma Gandhi

মহাত্মা গান্ধীৰ সাম্প্ৰদায়িক একতাৰ আদৰ্শ

(d) Gandhiji's concept of Satyagraha

গান্ধীজীৰ সত্যগ্ৰহ ধাৰণা

(e) Gandhiji's Bread and Labour Theory

গান্ধীজীৰ ৰুটি আৰু শ্ৰম তত্ত্ব

(f) Concept of Trusteeship of Gandhiji

গান্ধীজীৰ ন্যায় সিদ্ধান্ত (trusteeship) ধাৰণা

4. Answer **any four** of the following questions :

$10 \times 4 = 40$

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is Satyabraham ? Bring out the relationship of truth and non-violence with Satyagraha.

সত্যগ্ৰহ কি? সত্যগ্ৰহৰ লগত সত্য আৰু অহিংসাৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে লিখা।

- (b) "Mahatma Gandhi is a political saint."
Give your arguments.

“মহাত্মা গান্ধী হ'ল এজন ৰাজনৈতিক সন্তান।” তোমাৰ
যুক্তি দিয়া।

- (c) Critically analyze the methods of
agitation during the Swadeshi
Movement.

স্বদেশী আন্দোলনৰ সময়ত আন্দোলনৰ কি কি মাধ্যম
লোৱা হৈছিল তাৰ এক সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা দিয়া।

- (d) Discuss Gandhiji's view on the role of
women and the ways and means
thought of including women in freedom
struggle.

স্বাধীনতা আন্দোলনত মহিলাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে গান্ধীজীৰ
মতামত কি আছিল আৰু তেওঁ মহিলাৰ অংশগ্ৰহণ বঢ়োৱাৰ
বাবে কি উপায় দিছিল?

- (e) Discuss the idea of Gram Swaraj as
proposed by Mahatma Gandhi. Does
the present-day Village Panchayat meet
this model ?

গ্ৰাম স্বৰাজৰ ওপৰত আগবঢ়োৱা মহাত্মা গান্ধীৰ ধাৰণা
সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। বৰ্তমানৰ গ্ৰাম পঞ্চায়ত ব্যৱস্থাই
গান্ধীয়ে আগবঢ়োৱা আদৰ্শ মতে চলিছেনে?

- (f) Write a short essay on Gandhiji's
critique of modern civilization.

আধুনিক সভ্যতাৰ ওপৰত আগবঢ়োৱা গান্ধীজীৰ
সমালোচনাৰ ওপৰত এক প্ৰবন্ধ যুগুত কৰা।

- (g) Discuss Gandhiji's ideas on
parliamentary democracy.

গান্ধীজীৰ সংসদীয় গণতন্ত্ৰৰ ধাৰণাৰ বিষয়ে আলোচনা
কৰা।

- (h) Explain briefly the philosophical
foundations of Gandhian political
philosophy.

গান্ধীজীৰ ৰাজনৈতিক দৰ্শনৰ দাৰ্শনিক আধাৰ সম্পৰ্কে
চমুকৈ লিখা।

OPTION-C

(United Nations and Global Conflicts)

1. Answer the following questions : $1 \times 10 = 10$
তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) When was the Kyoto Protocol signed ?
কিয়োটো প্ৰট'কল কেতিয়া স্বাক্ষৰ কৰা হৈছিল?

- (b) Mention the name of the UN operation in the Afghanistan War.

আফগানিস্তান যুদ্ধৰ সময়ত কৰা ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ অপাৰেশ্বনটোৰ নাম লিখা।

- (c) Name one Communist leader of Vietnam.

ভিয়েটনামৰ এজন কমিউনিষ্ট নেতাৰ নাম লিখা।

- (d) Write the full form of CEDAW.

CEDAW ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

- (e) How many Chapters are there in the UN Charter ?

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ চনদত কেইটা অধ্যায় আছে?

- (f) Write the full form of IAEA.

IAEA ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

- (g) What is Blue Helmet ?

নীলা হেলমেট কি?

- (h) Who is the present Secretary-General of the UN ?

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ বৰ্তমানৰ সচিব প্ৰধান কোন?

- (i) When was the ILO formed ?

ILO (আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় শ্ৰমিক সংগঠন) কেতিয়া স্থাপিত হৈছিল?

- (j) Who proposed the name United Nations for the first time ?

United Nations (ৰাষ্ট্ৰসংঘ) নামটো কোনে প্ৰথমে প্ৰক্ষেপ কৰিছিল?

2. Answer the following questions very briefly :
2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ অতি চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Mention *two* functions of the UNDP.

UNDP ৰ দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

- (b) Write the names of the *five* permanent members of the UN Security Council.

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ নিৰাপত্তা পৰিষদৰ পাঁচটা স্থায়ী সদস্য ৰাষ্ট্ৰৰ নাম লিখা।

- (c) What do you mean by Sustainable Development Goals (SDGs) ?

ভৰণক্ষম বিকাশৰ লক্ষ্য মানে কি বুজা?

- (d) Mention *two* principles adopted by the UN for the rehabilitation of world refugees.

বিশ্বৰ শরণার্থীৰ পুনৰসংস্থাপনৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ দুটা নীতি উল্লেখ কৰা।

- (e) Mention *two* specialized agencies of the UN.

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ দুটা বিশেষ অভিভাৱনৰ নাম লিখা।

3. Answer *any four* of the following questions :

5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) General Assembly of the UN is merely a 'talk shop'. Give your arguments.

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ সভা মাত্ৰো এক 'আলাপ কক্ষ'। তোমাৰ যুক্তি দিয়া।

- (b) Write a short note on the importance of Gender Development Index (GDI).

লিংগ উন্নয়নৰ সূচকাংকৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে এটা চমু টোকা লিখা।

- (c) Write a short note on the Vietnam War.

ভিয়েটনাম যুদ্ধৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

- (d) Write briefly about the Veto Power of the UN.

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ ভেটো ক্ষমতাৰ ওপৰত চমুকৈ লিখা।

- (e) Write a short note on the UNESCO.

UNESCO ৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

- (f) Mention *any five* Millennium Development Goals (MDGs).

যিকোনো পাঁচটা সহস্ৰাব্দ উন্নয়ন লক্ষ্য উল্লেখ কৰা।

4. Answer *any four* of the following questions :

10×4=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Critically examine the role of the UN in resolving the Cuban Missile Crisis.

কিউবাৰ মিছাইল সংকটৰ সময়ত ৰাষ্ট্ৰসংঘই গ্ৰহণ কৰা ভূমিকাক এক সমালোচনাত্মক ৰূপত পৰীক্ষা কৰা।

- (b) Discuss the role of WHO in handling the COVID-19 Pandemic.

কৰোনা মহামাৰীৰ নিয়ন্ত্ৰণ আৰু ব্যৱস্থাপনাৰ ক্ষেত্ৰত বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থাৰ ভূমিকা পর্যালোচনা কৰা।

- (c) Discuss the structure, function and role of the UN Security Council.

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ নিৰাপত্তা পৰিষদৰ গঠন, কাৰ্য আৰু ভূমিকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (d) Make a critical assessment of the performance of the UN highlighting its strength and weaknesses.

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ কাৰ্যক্ষমতাৰ শক্তিশালী আৰু দুৰ্বল দিশসমূহৰ ওপৰত এটা সমালোচনামূলক মূল্যায়ন দাঙি ধৰা।

- (e) Analyze the role of the General Assembly in the resolution of international disputes.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বিবাদসমূহ সমাধান কৰাত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ সভাৰ ভূমিকা বিশ্লেষণ কৰা।

- (f) Discuss the role of the UN in the protection of women's right.

মহিলাৰ আধিকাৰ সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

- (g) Do you think the UN Security Council need to be restructured in the present changing global scenario? Discuss briefly.

সাম্প্ৰতিক বিশ্বৰ পৰিৱৰ্তিত পৰিস্থিতিত নিৰাপত্তা পৰিষদৰ পুনৰগঠনৰ প্ৰয়োজন বুলি ভাবা নেকি? আলোচনা কৰা।

- (h) Discuss the major Wartime Conferences that led to the UN establishment.

যুদ্ধকালীন সময়ৰ কোনবোৰ আলোচনা সভাই ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ প্ৰতিষ্ঠাত অৰিহণা যোগাইছিল, আলোচনা কৰা।

1 (Sem-3/FYUGP) POL 42 MJ

2025

POLITICAL SCIENCE

(Major)

Paper : POL4300204MJ

(Understanding International Relations)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks
for the questions.

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবিলাকৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Who is the author of the book, *Politics Among Nations*?

Politics Among Nations নামৰ গ্ৰন্থখনৰ ৰচক
কোন ?

(b) In which year was the International
Monetary Fund (IMF) established?

কোন চনত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মুদ্রা নিধি (IMF) স্থাপন কৰা
হৈছিল ?

(i) 1944

১৯৪৪

26A/32

(Turn Over)

(2)

(ii) 1947

১৯৪৭

(iii) 1950

১৯৫০

(iv) 1939

১৯৩৯

(Choose the correct answer)
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(c) How many member States are there in European Union?

ইউৰোপীয় সংঘত কিমানখন সদস্য ৰাষ্ট্ৰ আছে?

(d) The World Trade Organization was established in ____.

(Fill in the blank with correct answer)

বিশ্ব বাণিজ্য সংস্থাৰ প্ৰতিষ্ঠা হৈছিল ____ চনত।

(খালী ঠাইখিনি শুদ্ধ উত্তৰেৰে পূৰণ কৰা)

(i) 1990

১৯৯০

(ii) 1992

১৯৯২

26A/32

(Continued)

(3)

(iii) 1994

১৯৯৪

(iv) 1995

১৯৯৫

(Choose the correct answer)
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) Where is the Secretariat of SAARC situated?

SAARC ৰ সচিবালয় ক'ত অৱস্থিত?

(f) Who for the first time used the term 'Cold War'?

'শীতল যুদ্ধ' শব্দটো কোনে প্ৰথমবাৰৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিছিল?

(g) The Treaty of Versailles was signed among which countries in 1919?

১৯১৯ চনত কোন কেইখন দেশৰ মাজত ভাৰ্চাইল চুক্তি স্বাক্ষৰিত হৈছিল?

(h) What is Gender Development Index (GDI)?

লিংগ উন্নয়ন সূচক (GDI) কি?

26A/32

(Turn Over)

(4)

2. Answer any six of the following questions :

2×6=12

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Mention two features of Neoliberalism.
নব্য-উদাৰতাবাদৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (b) Who are the main actors in International Relations?
আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ মূল কৰ্তাসকল কোন?
- (c) What is COMECON and who formed it?
COMECON কি আৰু ইয়াক কোনে গঠন কৰিছিল?
- (d) Write two major developments in the post-Cold War era.
শীতল যুদ্ধৰ পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত সংঘটিত প্ৰধান পৰিঘটনা দুটা লিখা।
- (e) State any two functions of World Bank.
বিশ্ব বেংকৰ যি কোনো দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।
- (f) Write two reasons for the emergence of BRICS.
ব্ৰিকছ আবিৰ্ভাৱ (উত্থান)ৰ দুটা কাৰণ লিখা।
- (g) Name two types of ecology.
বাস্তুৰ বিদ্যা (পৰিৱেশতত্ত্ব)ৰ দুটা প্ৰকাৰ লিখা।

26A/32

(Continued)

(5)

(h) What is the difference between State and Non-State terrorism?
ৰাষ্ট্ৰ আৰু অ-ৰাষ্ট্ৰীয় সন্ত্ৰাসবাদৰ মাজৰ পাৰ্থক্য কি?

(i) State two impacts of globalization on terrorism.
সন্ত্ৰাসবাদৰ ওপৰত বিশ্বায়নৰ দুটা প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

(j) Mention two causes of migration.
প্ৰব্ৰজনৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

3. Answer any four of the following questions :
5×4=20

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Explain four emerging trends in contemporary International Relations.
সমসাময়িক আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কত উদ্ভাসিত চাৰিটা ধাৰা ব্যাখ্যা কৰা।
- (b) Is the Nation-State system dead or dying? Examine critically.
জাতি-ৰাষ্ট্ৰ ব্যৱস্থা মৃত নে মৃত্যুমুখত পৰিছে?
সমালোচনাত্মকভাৱে পৰীক্ষা কৰা।
- (c) Explain the significance of global economy.
বিশ্ব অৰ্থনীতিৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

26A/32

(Turn Over)

(6)

(d) What are the priorities of G-20 Summit in Delhi? Elaborate.

দিল্লীৰ জি-২০ সন্মিলনৰ অগ্রাধিকাৰসমূহ কি কি? বৰ্ণনা কৰা।

(e) Discuss the principles and importance of Green Politics.

সেউজ ৰাজনীতিৰ নীতি আৰু গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(f) What are the challenges faced by SAARC? Discuss briefly.

SAARCয়ে কি কি প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হৈছে? চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(g) Examine the causes for the emergence of Third World.

তৃতীয় বিশ্বৰ আবিৰ্ভাৱৰ কাৰণসমূহ পৰীক্ষা কৰা।

(h) Describe the various techniques adopted by International Terrorism.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সন্ত্রাসবাদে গ্ৰহণ কৰা বিভিন্ন কৌশলসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

26A/32

(Continued)

(7)

4. Answer any two of the following questions : 10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss briefly the six principles of realism put forward by Hans J. Morgenthau.

হেন্স. জে. মৰ্গেনথাউৰে আগবঢ়োৱা বাস্তৱবাদৰ ছটা নীতিৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(b) Elaborate on the origin and causes of the World War II.

দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ উৎপত্তি আৰু কাৰণসমূহ ওপৰত বিশদভাৱে লিখা।

(c) What do you mean by Cold War? Discuss the impact of Cold War in International Politics.

শীতল যুদ্ধ বুলিলে কি বুজা? আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ৰাজনীতিত শীতল যুদ্ধৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(d) Define human security. Explain the various components of human security.

মানৱ নিৰাপত্তাৰ সংজ্ঞা দিয়া। মানৱ নিৰাপত্তাৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

26A/32

(Turn Over)

- (e) How does ASEAN promote regional cooperation among its member States? Discuss.

ASEAN (আছিয়ানে) নিজৰ সদস্য ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ মাজত আঞ্চলিক সহযোগিতাক কেনেকৈ প্ৰসাৰিত কৰে? আলোচনা কৰা।

***

1 (Sem-3/FYUGP) POL 41 MN/(B)

2 0 2 5

POLITICAL SCIENCE

(Minor)

Paper : POL4300104MN

(Perspectives on Public Administration)

(Set—B)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) Who is regarded as the father of Public Administration?

লোক-প্ৰশাসনৰ পিতৃ হিচাপে কাক জনা যায় ?

(b) Which period of the evolution of Public Administration is considered as the 'era of challenge'?

লোক-প্ৰশাসনৰ বিকাশৰ কোনটো পৰ্যায়ক 'প্ৰত্যাহ্বানৰ যুগ' বুলি জনা যায় ?

(c) Who conducted the Hawthorne experiments?

হথৰ্ন পৰীক্ষাসমূহ কোনে পৰিচালনা কৰিছিল ?

(2)

- (d) Write one merit of the scientific management theory.

বৈজ্ঞানিক ব্যৱস্থাপনা তত্ত্বটোৰ এটা গুণ লিখা।

- (e) Riggs developed the ecological approach.

(Write Yes or No)

বিগ্ৰে পাৰিপাৰ্শ্বিকতা-সম্পৰ্কীয় তত্ত্বটোৰ বিকাশ সাধন কৰিছিল।

(হয় বা নহয় লিখা)

- (f) Who among the following was the author of the book, *Administrative Behavior*?

তলৰ কোনগৰাকী *Administrative Behavior* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লিখক?

- (i) F. W. Taylor

এফ. ডব্লিউ. টেইলৰ

- (ii) Luther Gulick

লুথাৰ গুলিক

- (iii) Herbert A. Simon

হাৰ্বাৰ্ট এ. চাইমন

- (iv) Max Weber

মেক্স বেবাৰ

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

26A/34

(Continued)

(3)

- (g) Write one difference between education and training.

শিক্ষা আৰু প্ৰশিক্ষণৰ মাজৰ এটা পাৰ্থক্য লিখা।

- (h) Indirect recruitment is also known as ____.

(Fill in the blank)

পৰোক্ষ প্ৰৱেশনক ____ বুলিও জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

2. Answer the following questions (any six) :

2×6=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো ছয়টা) :

- (a) Write two similarities between Public Administration and Private Administration.

লোক-প্ৰশাসন আৰু বেচৰকাৰী প্ৰশাসনৰ মাজৰ দুটা সাদৃশ্য লিখা।

- (b) Mention two features of Public Administration.

লোক-প্ৰশাসনৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

- (c) Name the two thinkers concerned with POSDCoRB.

POSDCoRB-অৰ লগত জড়িত চিন্তাবিদ দুজনৰ নাম লিখা।

26A/34

(Turn Over)

(4)

- (d) Write two differences between integral view and managerial view.
অখণ্ডিত দৃষ্টিভঙ্গী আৰু পৰিচালনামূলক দৃষ্টিভঙ্গীৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।
- (e) What are the two principles of promotion?
পদোন্নতিৰ নীতি দুটা কি কি?
- (f) Write two pre-conditions of good governance.
সু-প্ৰশাসনৰ দুটা পূৰ্বচৰ্ত লিখা।
- (g) Mention two roots of New Public Service.
নতুন লোকসেৱাৰ দুটা উৎস উল্লেখ কৰা।
- (h) Write two objectives of training.
প্ৰশিক্ষণৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।
- (i) Who first used the term 'New Public Management' and when?
কোনে, কেতিয়া প্ৰথমে 'New Public Management' আখ্যাটো ব্যৱহাৰ কৰিছিল?
- (j) Mention the language and the term from which the word 'administration' is originated.
কি ভাষাৰ, কি শব্দৰ পৰা 'administration' শব্দটোৰ উদ্ভৱ হৈছে, উল্লেখ কৰা।

(5)

3. Write short notes on any four of the following : 5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

- (a) Nature of Public Administration
লোক-প্ৰশাসনৰ প্ৰকৃতি
- (b) 'Golden Era' of evolution of Public Administration
লোক-প্ৰশাসনৰ বিকাশৰ 'সোণালী যুগ'
- (c) Limitations of Scientific Management Theory
বৈজ্ঞানিক ব্যৱস্থাপনা তত্ত্বৰ সীমাবদ্ধতা
- (d) Fused Model
ফিউজড মডেল
- (e) Importance of Good Governance
সু-প্ৰশাসনৰ গুৰুত্ব
- (f) New Public Service
নতুন লোকসেৱা
- (g) Need of promotion in Public service
লোকসেৱাত পদোন্নতিৰ আৱশ্যকতা

(6)

- (h) Independence of Public Service Commission

লোকসেবা আয়োগৰ স্বতন্ত্ৰতা

4. Answer the following questions (any two) :

10×2=20

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো দুটা) :

- (a) Define Public Administration. Discuss the importance of Public Administration in a modern State.

3+7=10

লোক-প্রশাসনৰ সংজ্ঞা দিয়া। আধুনিক ৰাষ্ট্ৰত লোক-প্রশাসনৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (b) What is ideal type of bureaucracy? Critically discuss the bureaucratic theory of Max Weber.

3+7=10

আদৰ্শ আমোলাতন্ত্ৰ কি? মেক্স ৱেবাৰৰ আমোলাতন্ত্ৰিক তত্ত্বটো সমালোচনা সহকাৰে আলোচনা কৰা।

- (c) What is recruitment? Discuss the merits and demerits of direct recruitment.

3+7=10

প্ৰৱেশন কি? প্ৰত্যক্ষ প্ৰৱেশনৰ গুণ আৰু দোষবোৰ আলোচনা কৰা।

(7)

- (d) How did the concept of New Public Management originate? Discuss the advantages and limitations of New Public Management. 3+7=10

নতুন লোক-ব্যৱস্থাপনা ধাৰণাটো কিদৰে আৰম্ভ হৈছিল? নতুন লোক-ব্যৱস্থাপনাৰ সুবিধা আৰু সীমাবদ্ধতাসমূহ আলোচনা কৰা।

- (e) Critically discuss the Administrative Management theory. 10

প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাপনা তত্ত্বটো সমালোচনা সহকাৰে আলোচনা কৰা।

***